

Svensk sjuksköterskeförening
Vårt diarienummer 12/40/22

Till
Socialstyrelsen
Diarienummer 4.1-14197/2022

**Remissvar
avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om
förebyggande av och behandling vid undernäring**

**Svensk sjuksköterskeförening överlämnar härmed följande synpunkter
på remissen.**

Svensk sjuksköterskeförening och Distriktsköterskeföreningen i Sverige och Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård ställer sig bakom Socialstyrelsens krav på rutiner för att bedöma risk för undernäring. Vi anser att det är bra att författningen uppdateras med att processen startar med en riskbedömning för undernäring.

Undernäring är ett mycket allvarligt tillstånd för den enskilda personen om det lämnas utan behandling. Sjuksköterskan ansvarar för omvårdnad i nutritionsvårdsprocessen och i det ansvaret ingår ett strukturerat omhändertagande för en säker och effektiv nutritionsbehandling. Nutritionsvårdsprocessen innefattar riskbedömning, utredning, behandling och uppföljning. Det är viktigt att frågan ges större utrymme, vilket utredningen visar.

Ett enhetligt arbete i behandlingen av undernäring bland landets vårdgivare välkomnas. Det är mycket positivt att det ställs krav på att utförare inom Socialtjänstlag (2001:453) (SoL) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska ha tydliga rutiner för att riskbedöma personer och där det framgår när kontakt med vården ska ske. Vi instämmer i Socialstyrelsens bedömning att nuvarande författning inte är tillräcklig och att den nu behöver revideras.

Vi hoppas att det leder till ett större ansvar för att personer som behöver stödjande insatser i samband med måltider också får det stöd de behöver för att undvika undernäring och i sin tur ett minskat hjälpbehov.

Det är bra att utredningen uttryckligen skriver att det kommunala självstyret inte ska stå över denna bestämmelse.

Teamets sammansättning speglar varje persons behov av särskild kompetens där distriktssköterska, specialistsjuksköterska inriktning vård av äldre, dietist, läkare och logoped tillsammans med fler yrkesgrupper kan ingå.

Förstärkningen i kraven på åtaganden och ansvar för berörda verksamheter välkomnas. Nutrition är en viktig patientsäkerhetsfråga liksom en viktig fråga om hälsa och livskvalitet. Bemanningen avseende sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor måste öka i den kommunala primärvården för att föreskrifterna ska kunna följas fullt ut, dels för att ge en god och säker hälso- och sjukvård och omvårdnad, dels eftersom det behövs sjuksköterskor som stöd till kommunernas SoL- och LSS-verksamheter. Dessa verksamheter har inte kunskaper kring nutrition och undernäring och behöver därför stöd av andra som har rätt och tillräcklig kompetens på området.

Det behövs dessutom fler dietister, antingen i regionernas primärvård med särskilt och tillräckligt avsatt fokus på kommunerna eller anställda direkt i kommunerna.

Specifika synpunkter

4 § Undernäring definieras i den förslagna författningen och i Socialstyrelsens termbank som *”näringsrubbnig i form av brist på näringsämnen”* vilken vi anser är en väl bred definition. I nuvarande författning SOS 2014:10 och tidigare definition i termbanken samt i Socialstyrelsens kunskapsstöd beskrivs: *”Undernäring som ett tillstånd där brist på energi, protein eller andra näringsämnen har orsakat mätbara och ogynnsamma förändringar i kroppens sammansättning eller funktion eller av en persons sjukdomsförlopp”*. Denna definition beskriver på ett bättre sätt att det framför allt handlar om brist på energi och protein och inte specifika vitaminer eller mineraler vilket man kan tolka det som i den nya definitionen om man inte är väl insatt i nutritionsområdet. Vi föreslår därför att definitionen av undernäring åter ses igenom så att den på ett tydligare sätt beskriver tillståndet undernäring.

6 § Bra att punkt 2 lagts till *”när en bedömning av risken för undernäring ska göras”* samt punkt 3 *”hur en bedömning av risken för undernäring ska göras”*.

Svaret har utarbetats i dialog med Distriktssköterskeförbundet i Sverige, Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre-och demensvård och Ann Ödlund Olin, leg sjuksköterska, med dr, vårdutvecklingsledare vid Karolinska Universitetssjukhuset.

Stockholm 2022-06-09

Oli Dahl
ordförande
Svensk sjuksköterskeförening

Distriktsköterskeföreningen i Sverige
ordförande
Maria Öst-Backa

Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård
ordförande
Moana Zillén

Ing-Marie Moegelin
handläggare, sakkunnig i utbildnings- och äldrefrågor
Svensk sjuksköterskeförening